

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 22 sierpnia 2022 r.

ZP-KNPS.431.6.28.2022.AK

Pan
Rafał Peroń
Prezes
Towarzystwa Pomocy
im. Św. Brata Alberta
Koło Wrocławskie
ul. Bp. Bogedaina 5
50-514 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 20-21 czerwca 2022 r. na podstawie art. 126 w związku z art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) zwanej dalej „ustawą” zespół kontrolerów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Agnieszka Kukuryka-Szymuś inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Małgorzata Staszczak inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Schronisku im. Św. Brata Alberta dla Kobiet i Matek z Dziećmi, mieszczącym się przy ul. Strzegomskiej 9, 53-611 Wrocław, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 20 czerwca 2022 r. Przedmiotem kontroli było zapewnienie minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w Schronisku oraz minimalnego standardu obiektu, w którym mieści się Schronisko i zgodność zatrudnienia pracowników schroniska z kwalifikacjami wymaganymi ustawą.

Kontrole przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 23 grudnia 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2022 r. ze zmianami wprowadzonymi aneksem nr 4.

W okresie objętym kontrolą Schroniskiem im. św. Brata Alberta dla Kobiet i Matek z Dziećmi kierowała Pani Łucja Dobrowolska przy pomocy Zastępcy Kierownika Pani Katarzyny Gałęckiej. Pani Łucja Dobrowolska w okresie od 1 lipca 1997 r. do 31 października 2018 r. zajmowała stanowisko Zastępcy Kierownika Schroniska. Od dnia 1 listopada 2018 r. zatrudniona jest na stanowisku Kierownika Schroniska i ponosi odpowiedzialność

za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 8 sierpnia 2022 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Schroniska im. Św. Brata Alberta dla Kobiet i Matek z Dziećmi w zakresie zapewnienia minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w Schronisku oraz minimalnego standardu obiektu, w którym mieści się Schronisko i zgodności zatrudnienia pracowników schroniska z kwalifikacjami wymaganymi ustawą.

Ustalono, że podmiotem prowadzącym Schronisko im. św. Brata Alberta dla Kobiet i Matek z Dziećmi we Wrocławiu przy ul. Strzegomskiej 9 jest Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, Koło Wrocławskie, z siedzibą przy ul. Bp. Bogedaina 5, 50-514 Wrocław, wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr 0000298714. Forma prawna podmiotu to Stowarzyszenie.

Zgodnie z § 5 Statutu celem Towarzystwa jest niesienie pomocy osobom bezdomnym oraz ubogim, starszym, chorym, niepełnosprawnym, ofiarom przemocy i innym osobom potrzebującym pomocy – w duchu patrona, św. Brata Alberta.

Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Wrocławskie w okresie objętym kontrolą miało zawarte w odniesieniu do ww. Schroniska umowy, porozumienia z następującymi gminami: Gminą Brzeg, Gminą Jelcz-Laskowice, Gminą Miejską Kamienna Góra, Gminą Kłodzko, Gminą Kostomłoty, Gminą Wińsko, Gminą Wisznia Mała, Gminą Wrocław i Gminą Żórawina.

Schronisko im. św. Brata Alberta dla Kobiet i Matek z Dziećmi, zwane dalej „Schroniskiem” zgodnie z zawartą umową powinno dysponować 76 miejscami dla bezdomnych kobiet, w tym kobiet z dziećmi. W pierwszym dniu kontroli przebywało w nim 45 osób w tym: 1 matka z dzieckiem (niemowlęciem) i 3 matki z 5 dziećmi (wymienieni jako ostatni – 8 osób to obywatele Ukrainy, którzy uzyskali schronienie na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa).

W trakcie czynności kontrolnych ocenie poddano kwalifikacje zawodowe Kierownika Schroniska, Zastępcy Kierownika Schroniska oraz opiekunów zatrudnionych w okresie objętym kontrolą.

Kierownik Schroniska oraz Zastępca Kierownika spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W wyniku kontroli akt osobowych opiekunów świadczących pracę w Schronisku stwierdzono, że na dzień przeprowadzania kontroli wszyscy opiekunowie spełniali wymagania kwalifikacyjne wskazane w art. 48 a ust. 2g pkt 2 ustawy.

W Schronisku do dnia kontroli nie został zatrudniony pracownik socjalny. Zgodnie z Załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r., poz. 896), zwanego dalej „rozporządzeniem”, w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. Na dzień kontroli w Schronisku przebywało 45 osób, natomiast Schronisko nie zatrudniało żadnego pracownika socjalnego, wobec powyższego wskaźnik na dzień kontroli nie był spełniony. Ponieważ termin na zrealizowanie minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalnego standardu obiektów zgodnie z art. 34 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 z dnia 14 maja 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 875) został wydłużony do 31.12.2022 r. odstępuje się od wydania zalecenia w przedmiotowym zakresie.

W trakcie oględzin placówki ustalono, że Schronisko mieści się w budynku parterowym dwuskrzydłowym (tzw. skrzydło prawe i skrzydło lewe – połączone ze sobą łącznikiem). Teren ośrodka wsparcia jest ogrodzony. Na posesji znajduje się plac zabaw dla dzieci.

W budynku znajdowała się:

- dyżurka,
- biuro – pokój kierownika,
- pokój socjalny dla pracowników,
- pokój psychologa,
- pomieszczenie WC dla pracowników,
- 17 pokoi mieszkalnych, z których 1 przeznaczono na tzw. izolatkę,
- pomieszczenie kuchenki socjalnej – pomieszczenie do samodzielnego przygotowywania ciepłych napojów i posiłków przez mieszkanki wyposażone w 2 kuchenki gazowo-elektryczne czteropalnikowe, z których 1 wykorzystywana jest tylko jako piekarnik, lodówkę, szafkę ze zlewozmywakiem i wiszącą nad nią szafkę z ociekaczem na naczynia, stolik i krzesła,
- kuchnia wyposażona w 2 okapy kuchenne, 2 zlewozmywaki, umywalkę, lodówkę, 2 kuchenki elektryczno-gazowe, kuchenkę mikrofalową, patelnię elektryczną, maszynkę

do mielenia mięsa, krajalnicę do chleba i wędlin, mały robot wielofunkcyjny do ciasta, 2 taborety gazowe, regały i szafy,

- pomieszczenie izolatorium (izolatka) – 1 pokój mieszkalny wyposażony w 2 łóżka piętrowe, szafę z przyległym pokoikiem socjalnym wyposażonym w 3 krzesła, stolik, zlewozmywak dwukomorowy, szafę, szafki, czajnik elektryczny, TV. Pomieszczenie ma osobne wejście z zewnątrz przy którym umieszczono Toy Toy,

- magazyn naczyń, w którym gromadzone są naczynia i artykuły AGD do codziennego użytku (zgromadzone rzeczy otrzymują mieszkanki schroniska z chwilą usamodzielnienia się),

- pomieszczenie pracowni rękodzieła wyposażone w duży stół, regały,

- pomieszczenie pracowni krawieckiej z kącikiem komputerowym i bibliotecznym wyposażone w 2 stoły, 3 biurka, 3 komputery z dostępem do internetu, maszynę do szycia, szafki i krzesła,

- świetlica – znajduje się w niej miejsce Kultu Bożego – ołtarz i duży krzyż. Raz w tygodniu odprawiana jest msza św. W pomieszczeniu tym znajdują się też stoły, krzesła, 4 kanapy, łóżeczko dziecięce, telewizor, projektor, sprzęt nagłaśniający, pianino oraz kąciik biblioteczny (odbywają się tu wspólne spotkania, uroczystości okolicznościowe).

- kaplica schroniska służąca jako zachrystia, wyposażona w szafy, stolik, klęczniki,

- 2 pomieszczenia sanitariatów wyposażone łącznie w 6 urządzeń natryskowych, 10 umywalk, 7 kabin WC z miskami ustępowymi (po 1 misie w każdej),

- łazienka dla osób niepełnosprawnych wyposażona w 1 natrysk z krzeselkiem i taboretym, 1 miskę ustępową z uchwytem, pralkę i umywalkę,

- pralnia wyposażona w 2 pralki, 1 pralko-suszarkę (oczekującą na podłączenie),

- suszarnia z linkami do suszenia (w korytarzach budynku znajdowały się suszarki stojące, a na jego zewnątrz linki do suszenia),

- obierak – pomieszczenie wyposażone w umywalkę, zlewozmywak, 2 lodówki i 1 zamrażarkę, regał,

- magazyn odzieżowy - pomieszczenie z regałami i wieszakami na odzież,

- magazyn podręczny kuchni z 2 zamrażarkami, lodówką i regałem, na którym znajdowały się artykuły żywnościowe,

- 4 magazyny zaplecza kuchennego w tym: 2 magazyny żywnościowe wyposażone w regały na żywność, na których znajdowała się żywność długoterminowa, magazyn owocowo-warzywny oraz magazyn żywnościowy wyposażony w szafę chłodniczą, 4 zamrażalki i 3 regały,

- 5 magazynów gospodarczo-technicznych w tym: pomieszczenie magazynowo-

techniczne artykułów chemicznych, artykułów do dezynfekcji, magazyn pościelowo-chemiczny wyposażony w szafy, regały i szafki (znajdowały się w nim środki czystości, pościel, ręczniki, środki higieny), magazyn techniczno-meblowy (pomieszczenie z rezerwowymi regałami, szafami), magazyn podręczno-archiwalny wyposażony w szafy, pomieszczenie socjalno-techniczne wyposażone w regał, szafę i sejf depozytowy, pomieszczenie magazynowo-techniczne pracowni rękodzieła wyposażone w regały i szafę.

W trakcie oględzin placówki ustalono, że w każdym z pomieszczeń mieszkalnych było, 1 okno. Pomieszczenia mieszkalne wyposażone były w łóżka pojedyncze oraz łóżka piętrowe (w pokojach nr 6, 15, 16, 17). Jeden z pokoi mieszkalnych – pokój nr 5 był w trakcie doposażania.

Na każdym z łóżek widoczny był materac i komplet pościeli, tj. co najmniej 1 poduszka, koc, prześcieradło oraz pokrycie na koc.

W trakcie pomiaru metrażu pomieszczeń mieszkalnych Zespół kontrolny stwierdził, że powierzchnia mieszkalna mierzona w m² przypadająca na 1 osobę nie była mniejsza niż 4 m², natomiast w przypadku pomieszczeń z łózkami piętrowymi nie była mniejsza niż 3 m².

We wszystkich pomieszczeniach mieszkalnych zapewniony był swobodny dostęp do łóżek i szafy.

W pomieszczeniach mieszkalnych znajdowały się również inne meble takie jak: stoliki, krzesła, taborety, szafki pod telewizor, regały, szafki przyłóżkowe oraz telewizory. W pokoju matki z niemowlakiem było łóżeczko i przewijak.

W pomieszczeniach sanitariatów zapewniony był stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody.

Schronisko dysponuje pomieszczeniem do samodzielnego przygotowywania posiłków, wyposażonym w co najmniej jedną kuchnię, lodówkę oraz szafki kuchenne.

W budynku znajduje się pomieszczenie do prac biurowych (biuro-pokój kierownika). Placówka nie dysponuje wydzielonym pomieszczeniem do spotkań indywidualnych, ale jak informuje Prezes Koła Wrocławskiego TPBA „*są takie pomieszczenia, pełniące funkcję takiego pokoju, jest to pokój kierownika w biurze, pokój psychologa, pomieszczenie kaplicy. Zapewniają się mieszkankom warunki intymności i dyskrecję*”.

W budynku w pomieszczeniu pracowni krawieckiej wydzielono miejsce na 3 stanowiska komputerowe z dostępem do internetu.

W wyniku przeprowadzonych oględzin pomieszczeń w budynku Schroniska, stwierdzono brak spełnienia minimalnego standardu obiektu, określonego w § 2 ust. 2 rozporządzenia w zakresie:

- wyposażenia sanitariatów:

- umywalka – 1 dla 5 osób – Schronisko dysponuje 11 umywalkami – liczba ta jest wystarczająca w stosunku do liczby osób przebywających w schronisku na dzień 20 czerwca 2022 r. (45 osób na dzień kontroli z czego 37 osób to osoby bezdomne), ale za mała w stosunku do liczby miejsc, którymi zgodnie z umową winno dysponować schronisko (76).

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Schronisko świadczy usługi cały rok, przez 7 dni w tygodniu. Mieszkanki Schroniska mogą przebywać w Schronisku całodobowo, mają zapewnione miejsca do spania w ogrzewanych pomieszczeniach, których temperatura nie jest niższa jak 20°C. Schronisko umożliwia mieszkankom spożycie posiłku oraz zapewnia dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju. Mieszkanki Schroniska mają możliwość skorzystania z prysznica, wymiany odzieży, jej prania i suszenia. Placówka zapewnia, w razie potrzeby dezynsekcję i dezynfekcję całego Schroniska.

Schronisko zapewnia informacje o dostępnych formach pomocy, pomaga w jej zorganizowaniu oraz świadczy usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności. Są one prowadzone w następujących formach:

- zajęć z psychologiem, który raz w tygodniu organizuje mieszkankom warsztaty o następującej tematyce: „O poczuciu własnej wartości i samoocenie”, „Czym jest przebaczenie, czym jest wdzięczność”, „Jak sobie radzić z trudnymi emocjami”, „Porozumienie bez przemocy”, „O pamięci i zapamiętywaniu”,
- zajęć grupy wsparcia AA. Korzysta z nich od 6 do 8 kobiet uzależnionych, które trudno jest zmotywować do poszukiwania grupy AA na zewnątrz. Zajęcia prowadzone są przez grupę trzeźwiejących alkoholików dojeżdżających z zewnątrz,
- zajęć z terapeutą w Centrum Interwencji Kryzysowej KRAN przy ul. Traugutta 119,
- zajęć w pracowni rękodzieła, w ramach których mieszkanki wykonują pod okiem pracowników Schroniska, wolontariuszy i praktykantów prace na kiermasze, aukcje. Stoiska są organizowane i prowadzone przez mieszkanki. W ramach zajęć przygotowywane są też podarunki dla darczyńców,

- zajęć w pracowni krawieckiej w trakcie, których mieszkanki szyją torby eco, fartuchy i czepki kuchenne, wykonują drobne przeróbki krawieckie,
- zajęć gastronomicznych, w trakcie, których grupa mieszanek przy wsparciu pracowników nabywa umiejętności do przygotowywania posiłków,
- pogadanek, paneli dyskusyjnych organizowanych przez grupę świeckich III Zakonu Św. Franciszka organizowanych przy okazji wspólnego oglądania filmów z przesłaniem,
- angażowania mieszanek do prac związanych z funkcjonowaniem i utrzymaniem porządku w Schronisku. W placówce funkcjonuje grafik dyżurów, który co tydzień ulega zmianie. W ramach tego grafiku dzieli się zadania do wykonania przez poszczególne mieszkanki. Mieszkanki wykonują prace porządkowe w budynku i jego obejściu, prace związane z obsługą kuchni, pralni, magazynów.
- organizowanie zbiórek pomocowych,
- udział w zbiórkach i warsztatach organizowanych poza Schroniskiem,
- udział w programach telewizyjnych,
- udział w koncertach, przedstawieniach.

Ponadto schronisko podejmuje działania ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców. Są one realizowane poprzez codzienną organizację dnia, uczestnictwo w zajęciach z psychologiem, angażowanie mieszanek w prace związane z obsługą schroniska, zachęcanie do samodzielnego załatwiania spraw urzędowych. Mieszkanki Schroniska uczestniczą w licznych zajęciach, warsztatach. Mieszkanki Schroniska korzystają ze wsparcia grupy AA, grupy świeckich III Zakonu Św. Franciszka, psychologa, pracowników socjalnych MOPS we Wrocławiu, opiekunów i Kierownictwa Schroniska. Uczą się samodzielności życiowej i wyjścia z bezdomności w ramach codziennych obowiązków i zajęć prowadzonych w Schronisku, zajęć z psychologiem oraz poprzez uczestnictwo w realizowanym przez MOPS projekcie „Droga do Domu”.

W Schronisku odbywają się rozmowy na temat gospodarowania własnym budżetem. Kwestia ta jest poruszana nie tylko w ramach zajęć, funkcjonujących w Schronisku grup wsparcia ale również w ramach indywidualnych rozmów Kierownika i Zastępcy Kierownika z Mieszkankami.

W placówce na dzień kontroli zatrudnionych było 7 opiekunów (wszyscy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy). W ciągu dnia dyżur w Schronisku pełni 2 opiekunów, za wyjątkiem niektórych sobót i niedziel, kiedy to zdarza się, że dyżur pełni 1 opiekun. W porze nocnej dyżur pełni 1 opiekun, czasami jest to też Kierownik Schroniska lub

jego Zastępcą.

Schronisko dla Kobiet i Matek z Dziećmi nie zatrudnia osoby na stanowisku pracownika socjalnego. Pomoc w tym zakresie, jak poinformował Prezes Koła Wrocławskiego TPBA świadczy 2 pracowników socjalnych MOPS-u z Zespołu ds. Bezdomnych i Uchodźców przy ul. Zachodniej 3.

W wyniku czynności kontrolnych, stwierdzono brak spełnienia minimalnego standardu świadczonych usług, określonego w § 2 ust. 2 rozporządzenia w zakresie:

- zatrudnienia nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku – brak zatrudnienia osoby na tym stanowisku,
- zapewnienia opieki przez co najmniej 1 opiekuna w porze nocnej – Według przygotowanej informacji dyżur ten nie zawsze jest pełniony przez osobę zatrudnioną na stanowisku opiekuna. Pełnią go też osoby kierujące placówką – Kierownik Schroniska i Jego Zastępcą.

Na dzień kontroli Schronisko im. św. Brata Alberta dla Kobiet i Matek z Dziećmi nie spełniało minimalnych standardów świadczonych usług w wymienionym powyżej zakresie oraz nie spełniało minimalnych standardów obiektu w zakresie wymienionym na stronie 6 niniejszego wystąpienia, o których mowa w § 2 ust. 2 rozporządzenia. Niezależnie od powyższego i złożonych w tym zakresie wyjaśnień, czy też przygotowanych informacji organ nadzoru poucza i przypomina, że organy prowadzące mają czas na dostosowanie obiektu i usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych do określonych § 2 ust. 2 rozporządzenia standardów do dnia 31 grudnia 2022 r., o czym stanowi art. 34 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 z dnia 14 maja 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 875).

Ponadto w toku kontroli sprawdzono, czy osoby przebywające w Schronisku posiadają decyzje administracyjne stanowiące podstawę ich pobytu w ośrodku wsparcia. W oparciu o udostępnioną podczas kontroli dokumentację ustalono, że na 10 wybranych losowo osób z terenu województwa dolnośląskiego, przebywających w Schronisku w okresie objętym kontrolą wszystkie zostały skierowane decyzją administracyjną wydaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu.

W kontrolowanej jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono innych, poza ww., uchybień ani nieprawidłowości w zakresie standardu obiektu oraz świadczonych usług w schroniskach dla osób bezdomnych określonych w rozporządzeniu. Z uwagi na fakt,

że termin dostosowania do standardów został wydłużony do 31.12.2022 r. nie wydaje się zaleceń pokontrolnych w przedmiotowym zakresie.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

- 1) Łucja Dobrowolska - Kierownik Schroniska
- 2) A/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Polityce Społecznej,
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

E. Ziemińska
Ewelina Ziemińska

